

ORASAM

HAFTALIK BÜLTENİ

10/02/2018 - 16/02/2018 / Sayı: 2

TURİZMDE GELİŞMEKTE OLAN EN İYİ ÜLKE: KIRGIZİSTAN

Britanya'da yayımlanan seyahat dergisi Wanderlust, okurlarının 2017'deki tecrübelerine dayanarak, "Wanderlust Okurları 2018 Gezi Ödülleri" kazananlarını belirledi.

Değerlendirme 'en iyi ülkeler', 'gelişmekte olan en iyi ülkeler', 'en iyi şehirler', 'en iyi havayolu şirketleri' gibi kategorilerde yapıldı.

2018'de açıklanan sonuçlara göre turizmde en iyi ülke Kanada oldu.

Wanderlust Dergisi Yayın Kurulu'nun 2 binden fazla okurunun değerlendirmesini göz önünde bulundurarak yaptığı değerlendirmeye göre 'en iyi gelişmekte olan ülkeler' kategorisinin en başında Kirgizistan yer aldı.

Kirgizistan'ın İpek Yolu güzergahında yer aldığına dikkat çeken Wanderlust Dergisi, ülkenin muhteşem doğası ve tarihi dokusuyla 2017 okurlarının tercihi haline geldiğini vurguladı.

Tanrı Dağları'nın sarp zirvelerinden, dağ göllerinin kenarına kurulan bozüylerden ve ülkenin sunduğu diğer otantik seçeneklerden söz eden Wanderlust Dergisi, Bişkek'in kültürel yönüne de değinerek, 2018 seyahat planlarına Kirgizistan'ın da dahil edilmesini tavsiye etti.

<https://www.wanderlust.co.uk/content/reader-travel-award-results-2018/>

KAZAKİSTAN'DA PASAPORTLARDA DA LATİN ALFABESİNE GEÇİLİYOR

Kazakistan'da pasaport ve kimlikler 2021 yılından itibaren Latin Alfabesi kullanılarak çıkarılacak. Kabar Haber Ajansı'nın haberine göre Kazakistan Kültür ve Spor Bakanı Yardımcısı Yerlan Kojagapanov, Bakanlar Kurulu toplantısında yaptığı konuşmada, Latin Alfabesi'ne geçiş planının hazırlandığını açıkladı. Buna göre ilk aşamanın 2018-2020 dönemini kapsayacağı ve bu süreçte normatif ve hukuki çerçevenin yenilenmesiyle ilgili çalışmaların yapılacağı ifade edildi.

Latin Alfabesi temel alınarak yazım kurallarının geliştirileceğine işaret eden Kojagapanov, geçiş sürecinde bilişim uygulamalarının hazırlanacağını da kaydetti.

Kojagapanov ikinci aşamanın 2021-2023 dönemini kapsadığını dile getirerek, "Bu aşamada pasaport, kimlik ve diğer belgelerin Latin Alfabesi'nde verilmesi planlanmaktadır. Geçiş için felsefe uzmanlarının katılımıyla kurslar ve seminerler yapılacaktır." dedi.

Haberde üçüncü aşamanın 2024-2025 yılları arasında olacağı, bu aşamada devlet organları, eğitim kurumları ve devlet basın-yayın organlarının yeni alfabeğe geçeceği aktarıldı.

Kazakistan Cumhurbaşkanı Nursultan Nazarbayev, geçen yıl Ekim ayında Kiril Alfabesi'nden Latin Alfabesi'ne geçişle ilgili kararnameyi imzalamıştı.

BÜYÜK ALMATI ÇEVRE YOLU'NU TÜRK VE GÜNEY KORE ŞİRKETLERİ YAPACAK

Kazakistan'da Büyük Almatı Çevre Yolu (BAKAD) İnşaat Projesi'nin gerçekleştirilmesi için Türk menşeli Makyol İnşaat ve Alsim Alarko ile Kore menşeli firmalar ortaklık kurup 150 Milyar Tenge toplam bedelli imtiyaz anlaşması imzaladı.

Kabar Haber Ajansı'nın haberine göre Kazakistan Yatırım ve Kalkınma Bakanlığı da 150 Milyar Tenge'ye mal olacak projenin Türk ve Kore yatırımcıların ortaklığıyla gerçekleştirileceğini açıkladı.

Kazakistan'daki Güney Kore Büyükelçiliği'nin Yatırımlardan Sorumlu Danışmanı Oljas Rayev ise sosyal medya hesabından ortaklıkta Kore'den SK ve Korea Expressway Corporation firmalarının yer aldığını duyurdu.

Yol yapımına bu yıl içinde başlanacağını açıklayan Rayev; 66 kilometrelik yolun Almatı Eyaleti'nin Karasay, İliy ve Talgar ilçelerinden geçeceğini, planlamaya göre yol üstünde 7 kavşak ve 13 üst geçidin olacağını ifade etti.

Rayev, BAKAD'ın uzun zamandır beklenen projelerden biri olduğuna dikkat çekerek, "Yolun faaliyete geçmesiyle Almatı'daki çevresel durumun önemli ölçüde iyileştirilmesi ve şehrin kilometrelerce uzanan trafik sıkışıklığından arındırılması hedefleniyor." dedi.

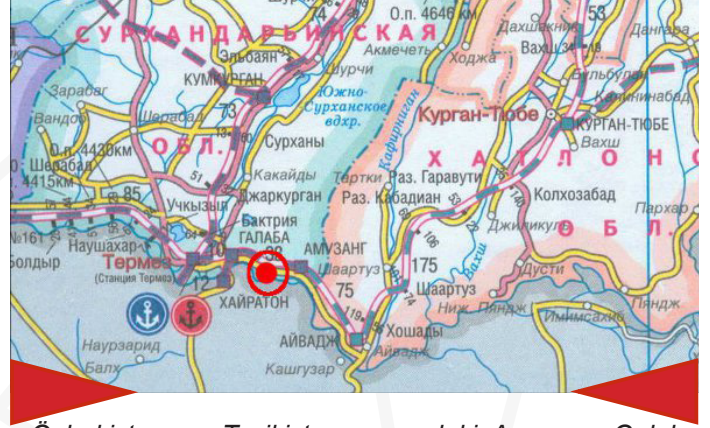
ÖZBEKİSTAN-TACİKİSTAN DEMİRYOLU TEKRAR AÇILIYOR

CA-News'un haberine göre Tacikistan Ulaştırma Bakanı Hudeyor Hudoyorzo 15 Şubat'ta Duşanbe'de düzenlediği basın toplantısında, iki ülke arasındaki demiryolunun kullanımının ve otobüs seferlerinin yeniden başlayacağını duyurdu.

Bu düzenlemelere yönelik kararların Cumhurbaşkanı Şavkat Mirzoev'in Mart ayının ilk yarısında Tacikistan'a yapacağı ziyarette imzalanması planlanıyor.

Özbekistan'dan gelen uzmanlarla birlikte Amuzang-Galaba Demiryolu'nun yapım sürecini gözlemlediğini ifade eden Hudeyor Hudoyorzoda, "Tren yolu neredeyse bitti. Artık anlaşmanın imzalanmasını bekliyoruz." dedi.

Tacikistan ve Özbekistan'ın güney bölgelerini birbirine bağlayan Amuzang-Galaba Demiryolu'nun kullanımı Kasım 2011'de durdurulmuştu. Demiryolu bağlantılarının çok eski olduğunu belirten Özbekistan tarafından tadilat çalışmalarına başlanmış, mevcut yolun sökülmesi ise Termez-Kurgan-Tube

Özbekistan ve Tacikistan arasındaki Amuzang-Galaba Demiryolu'nun tekrar açılacağı bildirildi.

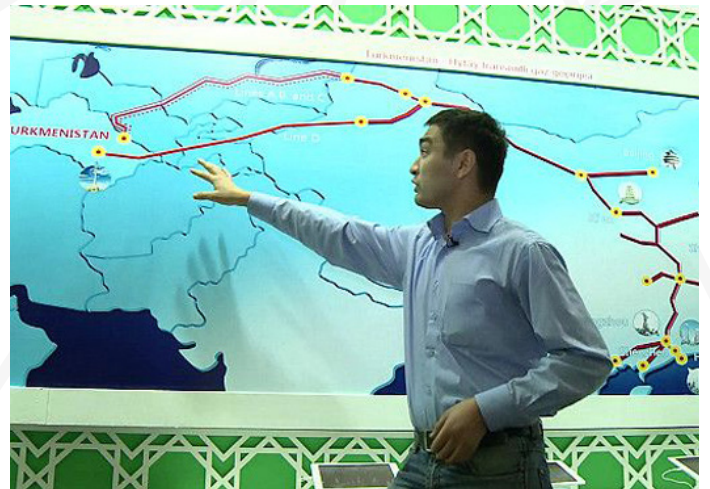
Demiryolu'nu işlevsiz hale getirmişti. Bu durum Tacikistan'ın güney bölgelerine giden demiryolu ulaşımının tamamen durmasına neden olmuştu.

TÜRKMENİSTAN-ÇİN TİCARET HACMİ 10 MİLYAR DOLARI AŞTI

Çin Halk Cumhuriyeti'nin başkenti Pekin'de Türkmenistan ile Çin arasındaki iş birliklerinin geleceği değerlendirildi.

Dünya Bülteni adlı sitenin haberine göre Türkmenistan'ın Çin Büyükelçisi Çinar Rüstemova 8 Şubat'ta Pekin'de düzenlediği basın toplantısında 2017'de iki ülke arasında üst düzey temaslarda bulunulduğunu belirtti. Rüstemova, "Türkmenistan ve Çin ticaret ve ekonomi alanında iş birliğini geliştirmeye hızla devam ediyor. Bu anlamda Temmuz 2017'de Aşgabat'ta düzenlenen Çin Malları Sergisi'ni önemli bir başarı olarak değerlendirmek mümkün." dedi.

İki ülke arasındaki ticaret ilişkileri de hızlı bir gelişme gösteriyor. 2017'de iki ülke arasındaki ticaret hacmi 10 Milyar ABD Doları'nı aştı. Bu işbirliğinin temel bileşenini enerji sektörü, özellikle gaz endüstrisi oluşturuyor. Çin 2017'de Türkmenistan'dan 30 milyar metreküpten fazla gaz aldı.

TÜRKİYE-ÖZBEKİSTAN İLİŞKİLERİ GÜÇLENİYOR

Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Erdoğan ile Özbekistan Cumhurbaşkanı Mirziyoyev'in 2016'daki görüşmesinin ardından iki ülke ilişkileri hız kazandı. İlişkiler 2017'deyse stratejik ortaklık düzeyine çıkarıldı.

Türkiye'nin 31 Ağustos 1991'de bağımsızlığını ilan eden Özbekistan'ı tanıyan ilk ülke olmasına rağmen iki ülke ilişkilerinde 27 yıl boyunca inişli çıkışlı dönemler yaşandı. Anadolu Ajansı'nın haberine göre Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın İslam Kerimov'un ölümünün ardından cumhurbaşkanı seçilen Şavkat Mirziyoyev ile 2016'da Semerkant'ta yaptığı görüşmeyle ilişkiler yeni bir evreye girdi.

Yıllardır yapılamayan Türkiye-Özbekistan Karma Ekonomik Komisyon Toplantısı da Mayıs 2017'de Taşkent'te düzenlendi.

Mirziyoyev de 21 yıl aradan sonra Türkiye'yi ziyaret eden ilk Özbekistan Cumhurbaşkanı oldu. 25-27 Ekim 2017'deki ziyaret kapsamında Cumhurbaşkanı

Erdoğan ile bir araya gelen Mirziyoyev, Türkiye'den çok sayıda iş adamının katıldığı Özbekistan-Türkiye İş Forumu'na iştirak etti. Mirziyoyev'in tarihi olarak nitelendirilen ziyareti çerçevesinde iki ülke arasında havacılık, ulaştırma, yatırımların geliştirilmesi, diplomasi, eğitim, savunma, sağlık, kültür, ticaret, bankacılık alanlarında 26 anlaşma imzalandı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan ve Mirziyoyev, 2017'de Pekin, Riyad, Astana ve New York'taki uluslararası etkinliklerde bir araya gelerek ikili görüşmelerde bulundu. İki lider ayrıca çeşitli vesilelerle telefon görüşmeleri yaptı.

İvme kazanan ilişkiler çerçevesinde Türkiye ile Özbekistan arasındaki ticaret hacmi, 2017'nin ilk 6 ayında yüzde 28 artışla 709,9 Milyon Dolar'a yükseldi. Türkiye yüzde 5,9'luk payla Özbekistan'ın toplam dış ticaretinde hacmini en çok artıran ülke oldu. Türkiye ile Özbekistan arasındaki ticaret hacmi, 2016'da 1 Milyar 242 Milyon Dolar olarak gerçekleşmişti.

KIRGIZİSTAN'DA SOVYET BİRLİKLERİ'NİN AFGANİSTAN'DAN ÇEKİLMESİNİN 29. YILI ANILDI

Kırgızistan'ın başkenti Bişkek'te bulunan Atatürk Parkı'nda Sovyet Birlikleri'nin Afganistan'dan çekilmesinin 29. yıl dönümü anısına toplantı düzenlendi.

Afganistan'daki operasyonlara katılanlar, parktaki Afganistan Savaşı Şehitleri Anıtı'na çelenk koydu ve saygı duruşunda bulundu.

Kabar Haber Ajansı'nın haberine göre toplantıya Kırgızistan Güvenlik Kuvvetleri Genelkurmay Başkan Yardımcısı Kubanıçbek Orozmatov, Bişkek Belediye Başkanı Albek İbraimov, Belediye Başkan Yardımcısı Aygül Riskulova, Bişkek Şehir Konseyi Üyesi Adisa İmangaziyeva, Afganistan Savaşı Gazileri ve akrabaları katıldı.

Anma toplantısında konuşan Bişkek Belediye

Başkanı Albek İbraimov, savaşta 252 vatandaşın şehit düştüğünü, birçok vatandaşın yaralandığını hatırlattı.

İbraimov, "Onurlu bir şekilde enternasyonal vazifelerini yerine getiren askerlerimizle gurur duyuyoruz. Bütün kalbimle size, ailenize ve arkadaşlarınıza sağlık, refah ve başarı diliyorum. Enternasyonalist askerlerin anısı her zaman kalplerimizde yaşayacak." dedi.

Aralık 1979'da Afganistan'a sınırlı sayıda gönderilen bir Sovyet Birliği, yaklaşık 10 yıl sonra, 15 Şubat 1989'da geri çekildi. Yaklaşık 620 bin subay, emniyet subayı, çavuş ve asker Afganistan'da görev yaptı. Savaş sırasında SSCB Silahlı Kuvvetleri'nden 14 bin 453 kişi hayatını kaybetti.

GÜNEY KORE'DEN ÖZBEKİSTAN'A DEV YATIRIM

Özbekistan ile Güney Kore arasında 6 Milyar Dolar tutarında kredi yatırımı anlaşması imzalandı. 13 Şubat'ta imzalanan Anlaşma, Özbekistan'ın bağımsızlığını kazandığı günden bugüne iki ülke arasında yapılan en büyük anlaşma olarak ifade ediliyor.

Özbekistan Cumhurbaşkanı Şavkat Mirziyoyev, 13 Şubat'ta Özbekistan'ın başkenti Taşkent'te Güney Kore Başbakan Yardımcısı ve Maliye Bakanı Kim Dong-yeon'u ağırladı. Cumhurbaşkanı Mirziyoyev iki ülke arasında gelişen ilişkilere dair memnuniyetini dile getirdi. İki taraf da Kasım 2017'de Mirziyoyev'in Güney Kore'ye yaptığı resmi ziyaretin önemini

vurguladı. Bu ziyarette imzalanan anlaşmaların ikili ilişkilerin geleceğinin temeli olduğu dile getirildi.

2017'de iki ülke arasındaki ticaret hacminin 1.3 milyar dolara ulaştığı belirtilerek, bu ivmenin devam etmesi temennisinde bulunuldu. Taşkent'te yapılan toplantıda ülke genelinde 6 Milyar Dolar değerindeki 60 projenin hayata geçirileceği duyuruldu. Ülkede bağımsızlıktan bugüne yapılan toplam yatırımın değeri 7 Milyar Dolar olarak hesaplanıyor.

Kabar Haber Ajansı'nın haberine göre Cumhurbaşkanı Şavkat Mirzoyev, Güney Kore'nin kalkınma hamlesini model olarak alıyor.

KAZAKİSTAN VE ÖZBEKİSTAN ARASINDAKİ TİCARET HACMİ 2 MİLYAR DOLARI AŞTI

Kazakistan'ın Özbekistan Büyükelçisi Erik Utembayev, Kazakistan Cumhurbaşkanı'nın halka seslenişi ile ilgili düzenlenen konferansa katıldı. Erik Utembayev, yaptığı konuşmada, 2017'nin sonunda Kazakistan ve Özbekistan arasındaki ticaret hacminin 2 Milyar Doları aştığını açıkladı.

Glden Bridge News'un haberine göre Utembayev, "Bu gerçekten büyük bir rakam. 2017'yi başarıyla tamamladığımızı ve ticaretimizi yüzde 30 arttırdığımızı gösteriyor. Aynı zamanda ticaret hacmini yakın gelecekte 5 Milyar ABD Doları'na çıkaracağız. Bu bağlamda, biz çeşitli alanlarda işbirliğini güçlendirmeyi sağlayacağız." dedi.

Makine mühendisliği alanındaki ortak başarılarla da değişen Büyükelçi Utembayev, "Mühendislik sorunlarını çözme ve otomotiv endüstrisini geliştirmeye başladığımızda büyük bir atılım yapacağız." diye görüşlerini ifade etti.

KIRGIZİSTAN'DAKİ YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI ULUSLARARASI NARA ŞİRKETİ DEĞERLENDİRECEK

Kırgız Cumhuriyeti Eğitim ve Bilim Bakanlığı Basın Servisi, Bağımsız Akreditasyon ve Derecelendirme Ajansı'nın Kırgızistan'daki üniversitelerin derecelendirmesini yapacağını açıkladı.

Akipress'in haberine göre üniversiteler birinci aşamada lisans, uzmanlık, yüksek lisans programlarına göre sıralanacak. Bunun için kurumun adı, kurum/akreditasyon hakkında bilgi gibi girdi verileri; yetenekli öğrenciler, öğretim elemanları ile araştırmacıların yoğunluğu; yabancı ülkelerden davet edilen öğretim elemanları, yabancı ortaklarla ortak eğitim programları ve çift diplomalı eğitim gibi akademik hareketlilik; öğretim elemanlarının bilimsel yayınlarının rekabet gücü, Scopus'un Hirsch İndeksi'ne (h-index) göre yayınlar, patentler vb. temel ölçütler dikkate alınacak.

Derecelendirmeye katılmak için, kurumlar resmi bir niyet mektubu gönderecek ve temel parametreler üzerinden veri tabanını dolduracak. Böylece, hangi lisans/yüksek lisans programının en yüksek rekabet gücüne ve kaliteye sahip olduğu hakkında bilgi edinilebilecek.

KTMÜ Adına Sahipleri:
Rektör Prof. Dr. Sebahattin Balcı,
Rektör Vekili Prof. Dr. Asılбек Kulmırzayev

ORASAM Adına Genel Yayın Yönetmeni:
Doç. Dr. Yunus Emre Gürbüz

Yayın Koordinatörü: Dr. Bülent Namal

Sorumlu Müdür: Elfesiya Sencer

Yayın Danışmanları: Prof. Dr. Anvarbek MOKEEV
Doç. Dr. Yunus Emre Gürbüz,
Yrd. Doç. Dr. Gökçe Yoğurtçu, Dr. Bülent Namal

Yayına Hazırlayanlar: Perizaada Algotcoyeva,
Aida Niyazbek kızı, Maksat Acıkan uulu

Editör: Cihan Bilgili

Sayfa Tasarımı: Elfesiya Sencer

Yazışma Bilgileri: KTMÜ, ORASAM, Cengiz Aytmatov
Yerleşkesi, Bişkek
Tel: (0996) 0312-25-31-28
orasam.manas.edu.kg

Bu haberler ve daha fazlası için sitemize bakabilirsiniz.

Yerel Süreli Yayın No: ISSN 1694-7994